

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

**HE eduskunnalle laeiksi erittäin suuren
kapasiteetin verkkojen käyttöönoton
helpottamisesta ja sähköisen viestinnän
palveluista annetun lain 249 §:n
muuttamisesta**

Tausta

- Gigabittiasetus (GIA) on yhteisrakentamisdirektiivin (*Broadband Cost Reduction Directive, BCRD*) päivitys
 - Direktiivi täytäntöönpantu kansallisesti ns. yhteisrakentamislilla (276/2016)
- GIA:n taustalla EU:n digitaalinen vuosikymmen -tavoitteet: v. 2030 mennessä gigabitin verkkoyhteys kaikille
- Asetus julkaistiin 8.5.2024 EU:n virallisessa lehdessä
- Asetuksen soveltaminen alkaa pääosin marraskuussa 2025
 - Osa säännöksistä tulee sovellettavaksi vasta toukokuussa 2026 (keskitetyn tietopisteen kehittäminen ja tietojen lisääminen keskitettyyn tietopisteeseen sekä lupamenettelyjen sähköistäminen)

Aikataulu

- Kansallisen toimeenpanon säädöshanke käynnistetty syyskuussa 2024
- Lausuntokierros järjestetään 18.3.-29.4.2025
- Hallituksen esitys annettaisiin eduskunnalle kevätistuntokauden aikana 2025
- Lakimuutokset tulisivat voimaan syksyllä 2025

1 § Lain tarkoitus

- Laissa säädettäisiin vain kohdista, jotka gigabittiasetuksen mukaan joko edellyttävät kansallista täytäntöönpanoa tai mahdollistavat kansalliset ratkaisut
 - Vrt. lailla kumottava yhteisrakentamislaki, joka on direktiivipohjaisena laajempi

2 § Fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus

- Yhteiskäyttövelvoitteen laajentaminen koskemaan myös maaseutualueella sijaitsevia yksityisiä liikerakennuksia → tavoitteena edistää VHCN-verkkojen käyttöönottoa maaseudulla

3 § Fyysistä infrastruktuuria koskeva avoimuus

- GIA:n mukaan fyysistä infrastruktuuria koskevat vähimmäistiedot täytyy asettaa saataville sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta 12.5.2026 mennessä. Kansallisesti pidennettäisiin 12 kuukaudella niiden kuntien osalta, joissa on alle 3 500 asukasta.
- Fyysistä infrastruktuuria koskevaan avoimuuteen liittyviä velvollisuuksia ei sovellettaisi kriittiseen infrastruktuuriin eli sellaiseen fyysiseen infrastruktuuriin tai verkkoon taikka näiden osaan, jonka vaarantuminen olisi omiaan aiheuttamaan merkittävää yleistä vaaraa tai kansallisen turvallisuuden heikentymistä.

4 § Rakennusteknisten töiden koordinointi

- Yhteisrakentamisvelvoitteen laajentaminen koskemaan muitakin kuin julkisrahoitteisia hankkeita
 - Vastaa nykyistä yhteisrakentamislain sääntelyä
- Yhteisrakentamisvelvoitetta ei saa soveltaa rakennustöihin, jotka koskevat kriittistä infraa

5 § Suunniteltuja rakennusteknisiä töitä koskeva avoimuus

- Ennakkoilmoituksen määräaika pidennettäisiin asetuksen minimistä (2 kk → 3 kk (verkon ylläpitäjä) / 4 kk (julkisen sektorin elin))
- Vähimmäistietoja ei tarvitse ilmoittaa, jos työ liittyy kriittiseen infraan tai hätätilanteeseen
- Yksittäisten tilaajaliittymien rakentaminen ei edellyttäisi tietojen ilmoittamista

6 § Lupamenettely

- Toimivaltainen viranomainen voisi pidentää määräaikoja poikkeuksellisen laajaa yhteensovittamista vaativassa yhteisrakentamishankkeessa

7 § Poikkeukset lupamenettelyyn

- Asetuksen mukaista lupamenettelyä ei sovellettaisi vaikutuksiltaan vähäisiin korjaus- ja huoltotöihin

8 § Viranomaisten tehtävät

- Liikenne- ja viestintävirasto suorittaisi GIA:n mukaiset kansallisen riitojenratkaisuelimen tehtävät
- Asetuksessa edellytetty sisäverkkojen vaatimustenmukaisuuden valvontaa hoitaisi kunnan rakennusvalvontaviranomainen

9 § Liikenne- ja viestintäviraston tiedonsaantioikeus

- Liikenne- ja viestintävirastolla olisi lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan oikeus saada tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavat tiedot

10 § Uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka

- Jos joku rikkoo gigabittiasetusta, tätä lakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä, Liikenne- ja viestintävirasto voisi velvoittaa hänet korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa. Päätöksen tehosteeksi voitaisiin asettaa uhkasakko tai uhka, että toiminta keskeytetään osaksi tai kokonaan taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetäisiin asianomaisen kustannuksella.

11 § Hallinnollinen seuraamusmaksu

- Liikenne- ja viestintävirasto voisi määrätä seuraamusmaksun gigabittiasetuksessa tarkoitetulle verkon ylläpitäjälle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai laiminlyö velvoitetta, joka koskee
 - GIA 4 art (3), GIA 5 art (2), tämän lain 4 §:n 1 mom, GIA 6 art (1), tämän lain 6 §:n 1 mom
- Liikenne- ja viestintävirasto voisi määrätä seuraamusmaksun kiinteistön omistajalle tai rakentamislain mukaisen rakentamisluvan hakijalle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai laiminlyö velvoitetta, joka koskee gigabittiasetuksen 10 art (1-3)
- Seuraamusmaksu olisi vähintään 1 000 euroa ja enintään 100 000 euroa

12 § Keskitetyn tietopisteen toiminnan järjestäminen ja palvelun käytöstä perittävät maksut

- Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä on varmistaa, että keskitetyille tietopisteille tai keskitetyille tietopisteille gigabittiasetuksen 3–10, 12 ja 13 artiklassa säädetty tehtävät toteutetaan gigabittiasetuksen velvoitteet ja tavoitteet huomioiden tarkoituksenmukaisella tavalla
- Liikenne- ja viestintävirasto voi hoitaa 1 momentissa tarkoitetun tehtävän itse tai hankkia sen palveluna muulta valtion virastolta

13 § Liikenne- ja viestintäviraston oikeus antaa määräyksiä

- Liikenne- ja viestintävirasto voisi antaa määräyksiä pyynnön tekijän tunnistamiseksi tarvittavista vähimmäisvaatimuksista ja vähimmäistiedoista sekä tiedoista, joita operaattorin on toimitettava fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuspyynnön yhteydessä gigabittiasetuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti
- Liikenne- ja viestintävirasto voisi antaa määräyksiä fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeudesta tehtävien sopimusten ehdoista ja edellytyksistä gigabittiasetuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti

14 § Voimaantulo

- Laki tulisi voimaan 12 päivänä marraskuuta 2025

SVPL muutos: 249 § Kiinteistön tai rakennuksen fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen verkon suunnittelu ja rakentaminen

- Kiinteistön sisäverkkojen rakentamista koskevia velvoitteita ei sovellettaisi pientaloihin, vapaa-ajan asuntoihin eikä sellaisiin rakennuksiin, joihin kuitukaapeloinnin rakentaminen olisi selvästi kohtuutonta rakennuksen käyttötarkoitus ja aiheutuvat kustannukset huomioon ottaen

Hiljainen hyväksyntä

- Asetuksessa säädetään ns. hiljaisesta hyväksynnästä (tacit approval), jolla tarkoitetaan sitä, että jos viranomainen ei ratkaise lupa-asiaa neljän kuukauden määräajan kuluessa, lupa katsotaan myönnettyksi
 - Menettely ei ole kovin tavanomainen suomalaisessa oikeusjärjestelmässä
 - Esim. oikeus saada perusteltu päätös, viranomaisen selvittämisvelvollisuus
 - Asetuksessa mahdollistetaan myös menettelystä poikkeaminen, jos jäsenvaltiossa on käytettävissä joko oikeus vaatia korvausta käsittelyn viivästymisestä aiheutuneesta vahingosta tai mahdollisuus valittaa asiasta tuomioistuimeen tai valvovalle viranomaiselle
 - Myöskään poikkeusten käyttö ei Suomessa olisi täysin ongelmaton
- HE-luonnoksessa lähdetään siitä, että poikkeamismahdollisuutta ei käytetä eli hiljainen hyväksyntä tulisi suoraan asetuksen nojalla sovellettavaksi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos!

Sofia Lindbäck, LVM, sofia.lindback@gov.fi

Iida Huhtanen, LVM, iida.huhtanen@gov.fi